

Til: Klima- og miljøminister Ola Elvestuen og den norske delegasjonen til SB48/APA1-5

Oslo, 9. april 2018

Innspill fra Forum for utvikling og miljø om klimaforhandlingene SB48/APA1-5

Forum for utvikling og miljø (ForUM) - som er et nettverk av 50 norske organisasjoner - takker for muligheten å gi innspill til Norges delegasjon før FNs klimakonvensjons forhandlingsmøte i Bonn fra 30. april til 10. mai 2018. Innspillet som følger er strukturert etter de veiledende spørsmålene for Talanoa-dialogen, og omfatter både forhandlingene generelt og Norges rolle i dem.

Innhold

<i>Spørsmål 1: Hvor er vi?</i>	<i>Side 1</i>
<i>Spørsmål 2: Hvor skal vi?</i>	<i>Side 1</i>
<i>Spørsmål 3: Hvordan kommer vi oss dit?</i>	<i>Side 2</i>
3.1: <i>Hvordan kan Talanoa-dialogen i 2018 bidra til at vi kommer oss dit vi skal?</i>	<i>Side 2</i>
3.2: <i>Hvordan skal de tekniske forhandlingene og implementeringsrammeverket i UNFCCC gjøre at vi kommer oss dit vi skal?</i>	<i>Side 3</i>
3.2.1: <i>Differensiering.</i>	<i>Side 3</i>
3.2.2: <i>Retningslinjer for implementering av nasjonale bidrag (NDCer).</i>	<i>Side 4</i>
3.2.3: <i>Skog i markedsmekanismer.</i>	<i>Side 4</i>
3.2.4: <i>Metoder for å rapportere klimafinansiering.</i>	<i>Side 4</i>
3.2.5: <i>Artikkel 9.5 og finansiell forutsigbarhet.</i>	<i>Side 5</i>
3.2.6: <i>Tilpasning.</i>	<i>Side 5</i>
3.2.7: <i>Tap og skade.</i>	<i>Side 6</i>
<i>Avslutning.</i>	<i>Side 6</i>

Spørsmål 1: Hvor er vi?

Vi vet hvor vi er. Klimaendringer truer vårt livsgrunnlag og rammer i stadig større grad mennesker over hele verden. De fattige er mest sårbare og har minst skyld i problemet. Samtidig vet vi at de nasjonale målene som Norge og de andre landene har meldt inn som del av Parisavtalen kun dekker en tredjedel av det som må til for å nå målene i den samme avtalen.¹ Vi vet også at Norges og EUs mål for 2030 (nasjonalt fastsatte bidrag, NDC) er utilstrekkelig² for å nå Parisavtalen, og ser derfor fram til at Regjeringen skal komme til Stortinget med en sak om Norges forslag til forsterkede mål, som skal være utgangspunkt for prosessen for å oppnå Paris-avtalens formål. Norsk implementering ligger også etter. Siden 1990 har Norges utslipp gått opp med 3,3%³.

Spørsmål 2: Hvor skal vi?

Vi vet hvor vi skal. Gjennom Parisavtalen er Norge og verdens land forpliktet til å holde global oppvarming til under 2°C, aller helst 1,5°C, for å beskytte sårbare mennesker og natur. IPCCs spesialrapport om 1,5°C som kommer høsten 2018 vil, etter sigende, fortelle oss at det fortsatt er mulig. Som bidrag til dette har

¹ UNEP Emissions Gap Report 2017

² Climate Action Tracker, 2017: <http://climateactiontracker.org/countries/norway.html>

³ Prop. 1S 2017-2018, side 23, Klima- og miljødepartementet

Norge satt seg mål om å kutte klimagassutslippene sine med 40% innen 2030 og har lovfestet å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Det er bra og helt nødvendig, men Norges 2030-mål innebærer ikke en rask nok omstilling mot det målet og er ikke ambisiøst nok. Tvert imot er vi på vei mot 3°C oppvarming hvis alle land legger seg på det samme lave ambisjonsnivået, og dette må derfor styrkes betraktelig i samsvar med vitenskapelige anbefalinger.⁴ Vi skal også til en verden uten norsk olje- og gassproduksjon, ettersom verdens samlede karbonbudsjett rett og slett ikke har rom for de utslippene Norges petroleumsressurser vil medføre. Som et av verdens rikeste land må Norge lede an, ved å trappe ned og avslutte sin skadelige petroleumsavhengighet.⁵

Spørsmål 3: Hvordan kommer vi oss dit?

Vi vet også veldig mye om hvordan vi skal komme oss til et klimatrygt globalt lavutslippssamfunn, hvor den globale oppvarmingen ikke overstiger 1,5°C, men vi er svært langt unna å være på riktig kurs. Ifølge IPCC har vi kun 400 Gt CO₂ igjen av det globale karbonbudsjettet til å overholde det livsnødvendige 1,5°C-målet. For å klare det må vi raskt få ned industrielle utslipp fra energi, transport og industri til så nært null som mulig innen 2050, samt stanse all avskoging og restaurere skog og andre skadde økosystemer.

3.1 Hvordan kan Talanoa-dialogen i 2018 bidra til at vi kommer oss dit vi skal?

Globale utslipp må ned *nå*, derfor kan vi ikke vente på forbedrede mål som meldes inn først etter den globale opptellinga i 2023. Talanoa-dialogen i 2018 er helt avgjørende, som generalprøve for opptellingene, men mest som grunnlag for nye klimamål som skal sendes inn innen 2020. På SB48 bør Norge gi tydelig uttrykk for sine høye forventninger til Talanoa-dialogen, og hva slags resultat fra COP24 som i størst mulig grad vil gjøre at land og andre aktører raskt kan følge opp med konkrete tiltak hjemme. Resultat av COP24 bør minst være tre COP-vedtak som:

- Anerkjenner gapet mellom de utslippskuttene vi trenger, og det landene har lovet, og at haster med å lukke det. Norge må gå foran ved å presentere nye mål som svarer til det som rike land må kutte for å begrense global oppvarming til godt under to grader.
- Viser at landene har bestemt seg for å revurdere sine klimamål individuelt innen 2020 med tanke på å heve ambisjonene i tråd med det som Parisavtalen krever og bidra med det som mangler av utslippskutt, finansiering og tiltak til tilpasning.
- Presenterer løsninger i ulike sektorer og teknologier som har blitt fremhevet som del av Talanoa-dialogen, og sender signal til sektorer som ikke dekkes av UNFCCC - inkludert internasjonal flytrafikk, shipping og militær sektor - om at de må ta sin del av ansvaret for utslippskutt.

Etter Talanoa-dialogen og påfølgende NDC-revisjon må vi nå en global utslippsbane som er i tråd med Paris-avtalens temperaturmål. For å nå 1,5°C, må globale utslipp nå en topp innen 2020, og falle kraftig til rundt 36 gigatonn CO₂-ekvivalenter (GtCO₂e) innen 2030. Nåværende NDCer tar oss imidlertid til et nivå som er 15-19 GtCO₂e høyere enn det i 2030. NDCene må derfor forbedres, bl.a. ved at land:

- Framskynder målet for når deres nasjonale utslipp skal nå en topp og begynne å falle.
- Forplikter seg til tiltak som gir ytterligere utslippskutt i bestemte sektorer og geografiske områder som kommuner, fylker, stater/delstater.
- Vedtar langsiktige strategier for utslippskutt, som også vil informere og føre til forbedringer i politikk, tiltak og mål på kort sikt og gi ytterligere kutt innen 2030.
- Inngår samarbeid på tvers av land om klimatiltak i ulike sektorer, særlig de som gir store effekter på bærekraftig utvikling og rettferdig omstilling.
- Setter i verk tiltak for å integrere eller justere omstillingen til lavutslippssamfunnet på tvers av økonomiske sektorer og geografiske områder som kommuner, fylker, stater/delstater.
- Klart skiller mellom utslippskutt som kan oppnås med et lands egne ressurser, og de tilleggsuttene som kan oppnås med støtte fra andre land.
- Forplikter seg til å støtte mål og tiltak i sektorer og utslipp som ikke er dekket av de fleste NDCene, som utslipp fra shipping, luftfart og militær sektor, og gasser dekket av Montrealprotokollen.

⁴ Se fotnote 2.

⁵ OilChange, 2017: <http://priceofoil.org/content/uploads/2017/08/The-Skys-Limit-Norway-1.pdf>

Det er mye som skal klaffe og mange som skal involveres for at Talanoa-dialogen skal oppnå en vedvarende effekt etter COP24. Dialogen skal være åpen og føles relevant både for alle UNFCCCs svært ulike partsland, for byer, kommuner og fylker, og for næringsliv, fagbevegelse, trossamfunn, akademia og organisasjoner. Disse må alle bli inspirert til å sette i gang egne tiltak.

Talanoa-dialogen må være basert på et dugnadsprinsipp, og skal ikke være en forhandling der hver part søker å gi minst mulig for å oppnå flest mulig egne fordeler. Som part i Talanoa-dialogen må en være villig til å strekke seg langt for det globale fellesskapet beste, både hva gjelder nasjonale bidrag om kutt og klimafinansiering. Likevel vil det ikke være lett å drive ambisjonsnivået opp på nok en COP arrangert i Polen, og med-arrangør Fiji er helt avhengig av støtte og at noen går foran. Det er avgjørende at noen tar lederrollen i å drive ambisjonsnivået opp, og viser at de mener alvor. Styrtrike Norge, med høy teknologisk og menneskelig kapasitet, som fra før har mye bra klimasamarbeid med land på tvers av forhandlingsgruppene, er en åpenbar kandidat.

Andre land er bevisst på Norges store kapasitet og petroleumsproduksjon, og at dette betyr et stort ansvar i den globale klimadugnaden. Å gjøre tydelig hva som er målet for kutt på hjemmebane er viktig for Norges troverdighet som foregangsland i forhandlingene. Norge bør være tydelig på at vi skal forsterke vårt mål, og hva det vil innebære. Det kan gjøres sektor for sektor og selvfølgelig med tiltak hjemme. Veikartene for grønn konkurransekraft inneholder mange konkrete ideer.

Klimakuttene som kan gjøres i Norge vil ikke være store nok til å veie opp for vårt historiske ansvar. Derfor må Norge signalisere et forsterket nasjonalt mål for klimafinansiering når vi melder inn vår nye NDC, og oppfordre andre land til å gjøre det samme. Dette bør knyttes opp til det nye kollektive finansieringsmålet fra 2025. Målene i mange utviklingslands NDCer er betinget av finansiering, og de trenger mer penger og forutsigbarhet for å kunne innfri dem. I tillegg er det viktig for å øke tilliten i forhandlingene, som var lav på forrige COP nettopp på grunn av rike lands motvilje til å bidra til økt og forutsigbar klimafinansiering.

Talanoa-dialogens hovedfokus er utslippskutt, men svært mye av de nødvendige kuttene vil ikke skje dersom det ikke finnes penger, teknologi og menneskelig kapasitet. Vi forventer at Norge bidrar aktivt til å heve dette aspektet i dialogen gjennom å understreke at Norge vil snu sin trend med synkende klimafinansiering. Se for øvrig innspill om klimafinansiering under del 3.2.

3.2 Hvordan skal forhandlingene i UNFCCC gjøre at vi kommer oss dit vi skal?

For å realisere målene i Parisavtalen er det helt avgjørende at forhandlingene i UNFCCC i løpet av 2018 ferdigstiller et implementeringsrammeverk som stimulerer til rask implementering og økning av lands ambisjoner i alle sektorer, samtidig som det ivaretar avtalens preambulære prinsipper og respekterer at landene har ulik kapasitet.

3.2.1 Differensiering

En viktig milepæl i Parisavtalen var at den myket opp skillet mellom hvilke land som skulle være underlagt krav om å kutte utslipp og bidra med klimafinansiering og ikke. Nå skal alle land bidra med utslippskutt for å nå avtalens overordnede mål, i tråd med deres høyeste mulige ambisjon. Dette var riktig og nødvendig, ettersom en stor del av de nødvendige utslippskuttene må komme i land som før var fritatt. Dette har likevel ikke opphevet UNFCCCs prinsipper, og rike land med høye historiske utslipp har fortsatt et spesielt ansvar for å gå foran, gjennom raske og dype kutt hjemme og støtte til tiltak i utviklingsland. Store, fremvoksende økonomier defineres fortsatt som utviklingsland under UNFCCC. Disse må nå vise at de anerkjenner ansvaret som kommer med økt økonomisk kapasitet og høye utslipp. Samtidig må industrialiserte land også levere på forpliktelsene om utslippskutt før 2020, og klimafinansiering til utviklingsland på 100 milliarder USD årlig innen 2020. Begge deler er langt fra innfridd.

Det er viktig at implementeringsrammeverket for Parisavtalen har rom for en differensiering som tar hensyn til landenes ulike kapasitet, men ikke faller tilbake i den i mange tilfeller utdaterte inndeling av u-land og i-land. For å bryte opp den fastlåste situasjonen i forhandlingene rundt dette, og etterhvert få mellominntektsland til å bidra etter sin kapasitet, er det viktig at rike land skaper tillit gjennom å levere på sine løfter om utslippskutt og finansiering før 2020. Norge, som et av verdens rikeste land med høye utslipp, har et spesielt ansvar for å gå foran, både med utslippskutt og klimafinansiering.

3.2.2 Retningslinjer for implementering av nasjonale bidrag, NDCer

For at NDCene skal bli det redskapet for økte ambisjoner som Parisavtalen trenger, er det viktig at Norge arbeider for sterke retningslinjer for informasjon om, og rapportering på, klimatiltak, målsetninger og klimagassutslipp i NDCene. Det bør innebære stor grad av gjennomsiktighet og sektorvis rapportering, men fleksibilitet med hensyn til lands kapasitet. Skog- og arealbrukssektorer må ha egne mål, som bokføres separat på en måte som synliggjør både hvilke utslipp og opptak skog og arealbruksendringer står for, og som hindrer at land kan dekke over utslipp fra fortsatt avskoging med opptak fra annen skog.

Skog og andre økosystemer kan sørge for store utslippsreduksjoner dersom tiltak gjennomføres på riktig måte. Når klimatiltak gjennomføres må det tas hensyn til hvor viktig land er for matsikkerhet, menneskerettigheter og urfolks rettigheter, levebrød og økosystemer. Også i andre sektorer er det viktig å ivareta menneskerettigheter og andre preambulære prinsipper. Norge må jobbe for at implementeringsrammeverket tilrettelegger for at alle land inkluderer risiko for brudd på prinsippene fra Parisavtalen i utformingen av sine NDCer, og rapporterer på hvordan de har blitt sikret i etterkant.

3.2.3 Skog i markedsmekanismer

Med et svært begrenset karbonbudsjett tilgjengelig for å nå temperaturmålet i Parisavtalen er vi avhengige av å kutte fossile utslipp raskt samtidig som vi øker opptak av CO₂ i skog. Å bruke kvoter fra skogbevaring til å tillate fortsatte utslipp av fossil CO₂ er ikke tilstrekkelig, siden vi trenger både reduksjon i fossile utslipp og tiltak i land-sektoren. Fossile utslipp gjør irreversibel skade på klimaet, ved å slippe ut CO₂ som blir værende i atmosfæren i hundrevis – kanskje tusenvis – av år. Opptak og lagring av CO₂ i regnskog og boreal skog er derimot reversibelt, hvis skogen på et senere tidspunkt ødelegges. Hvis skogen som har generert kvoter senere skulle gå tapt, ender vi opp med doble utslipp. Derfor kan ikke bevaring av skog brukes til å legitimere fortsatte fossile utslipp, men må komme i tillegg til kraftige kutt av fossile utslipp.

I forhandlingene om Parisavtalens artikkel 6 bør utslippskutt fra landsektoren holdes utenfor de ulike markedsmekanismene, slik at de ikke kan brukes til offsetting av fossile utslipp. Dersom tiltak i landsektoren likevel inkluderes her, må det gjøres på en måte som bidrar til å styrke ambisjonene, ved å komme i tillegg til landenes NDCer og ikke undergrave landenes insentiver til å øke sine nasjonale bidrag.

3.2.4 Metoder for å rapportere klimafinansiering

Gode, gjennomsiktige metoder for rapportering av klimafinansiering er en del av nøkkelen til en vellykket implementering av Parisavtalen. Det nåværende rapporteringssystemet er ikke godt nok. Flere land inkluderer mange typer prosjekter og finansielle instrumenter som i enkelte tilfeller har mindre klimaeffekt enn rapporteringen gir inntrykk av. Resultatet er et overdrevent bilde av tilgangen på finansiering, og som heller ikke er sammenlignbart mellom land. Derfor foreslår ForUM at rapporteringssystemet skal:

- *Rapportere netto-støtte-verdien, eller den faktiske støtten.* Kun tilskuddsdelen av støtten burde kunne rapporteres som bidrag til de 100 milliardene USD. Det utelukker for eksempel at markedslån som på lengre sikt innebærer en større pengestrøm fra mottakerlandet til giverlandet enn omvendt, eller eksportkreditter, inkluderes. En lignende tilnærming bør brukes når privat kapital mobiliseres med offentlige midler. Da bør kun den mobiliserende støtteinnsatsen rapporteres. Norge rapporterer kun tilskuddsdelen, og bør fronte dette og ta til orde for et regelverk som forplikter andre til å gjøre det samme.

- *Rapportere klimadimensjonen av et prosjekt på en mer detaljert måte.* Flere land rapporterer prosjekter som kun har en liten klimadimensjon som 100% klimafinansiering. Norge besluttet å endre denne måten å rapportere på i 2017. Det var vi svært glade for. Nå bør Norge ta til orde for at alle land må rapportere på en så detaljert måte som mulig.
- *Inkludere nok detaljer for gjennomsiktighet, åpenhet og kontroll.* Prosjektets tittel, beskrivelse av hvilke deler som er tiltak for kutt eller tilpasning, år, plassering, og informasjon om hvem som gjennomfører prosjektet og er mottakere av støtten, bør for eksempel inngå i rapporteringen. Informasjon om metoden for hvordan giver har kommet fram til nøyaktig hvor stor prosentandel av prosjektet som er klimarelevant bør også inkluderes. Om land ikke blir enig om en endelig definisjon av hva som kan telles som klimafinansiering, bør det også synliggjøres hvordan hvert enkelt land bruker denne definisjonen.
- *Begrense rapporteringen til nye og addisjonelle midler.* Klimaendringene er i all hovedsak skapt av rike land, men er en ekstra byrde for fattige land som rammes hardest. Derfor må klimafinansiering bestå av nye og addisjonelle midler, og ikke gå på bekostning av forutgående forpliktelser om bistand. For Norge sin del betyr det at den nødvendige økningen av klimafinansiering må komme i tillegg til 1 % til annen bistand, og ikke tas fra andre utviklingsformål. Dette er særlig viktig med tanke på behovet for å sikre finansiering av alle FNs bærekraftsmål.

3.2.5 Artikkel 9.5 og finansiell forutsigbarhet

Steile fronter og lite fremgang i forhandlingene om Parisavtalens artikkel 9.5 førte til at forhandlingene på COP23 generelt ble svært vanskelige. Dette kommer til å skje igjen om utviklede land ikke er villig til å nærme seg posisjonene til utviklingsland. Artikkelen handler til syvende og sist om forutsigbarhet for utviklingsland som er avhengig av støtte for å gjennomføre sine NDCer og tilpasningsplaner, og troverdigheten i de rike landenes klimafinansieringsløfter. Denne forutsigbarheten og troverdigheten er svært viktig for de fleste utviklingsland. Vi forventer derfor at Norge vil være konstruktive i arbeidet med å finne kompromisser som sikrer dette. En mulighet er at rike land melder inn nivå på klimafinansiering to år fram i tid, i tråd med artikkelen, med et forbehold om at det må godkjennes av parlamentet i statsbudsjettene.

3.2.6 Tilpasning

For å innfri løftene i Parisavtalen, er det også nødvendig med betydelig arbeid for å operasjonalisere det globale målet om tilpasning. At kun en femtedel av midlene som ble presentert i det finansielle veikartet fra 2016 går til tilpasning ser ille ut i forhold til de mange klimakatastrofer og utfordringer fattige land verden over i dag opplever. Det strider dessuten mot Parisavtalen som sier at det skal være en balanse mellom støtte til tilpasning og klimagasskutt.

I Norge gikk kun 9% av klimafinansieringen til tilpasning i perioden 2010-2016. Norge bør øke denne andelen når vi øker vår klimafinansiering, virke for at land vedtar regler for å sikre balanse mellom finansiering til tilpasning og utslippskutt, og oppfordre Det grønne klimafondet (GCF) til å fokusere på mennesker som er mest utsatt for klimaendringer. Partene bør jobbe med å finne en løsning - for eksempel at rike land setter seg et mål for hvor mye av de 100 milliardene dollar per år som skal gå til tilpasning, med fokus på finansiering fra offentlige kilder. Dette er viktig fordi finansiering av tilpasningstiltak i viktige sektorer som mat, vann og katastrofehandtering vil være avhengig av offentlig finansiering, og vil skape tillit i forhandlingene som også vil fremme arbeidet for utslippskutt. Tilpasningskomiteen kan få i oppgave å utvikle en plan for å øke finansiering av tilpasning, inkludert et program for integrering av tilpasning i eksisterende finansieringsstrømmer.

Tilpasningsfondet er et fond som har fungert godt. Bevilgninger til fondet går derimot ned, fordi det har vært basert på salg av klimavotesystemet «CDM», som stadig blir mindre brukt. Vi mener at Norge burde begynne å støtte dette fondet, slik Sverige og Tyskland annonsert under forhandlingene, mens man på lengre sikt burde opprette flere bilaterale avtaler på tilpasningsfeltet.

3.2.7 Tap og skade

De siste årene har tap og skade som følge av klimaendringer og ekstremvær tydelig vist at vi ikke har tid til å vente med tiltak. Sårbare mennesker rammes hardest, og har desperat behov for finansiering for tap og skade. Gjennomgangen av Warszawa-mekanismen for tap og skade (WIM) på COP25 i 2019 må føre til at mekanismen operasjonaliseres fullt ut, inkludert et finansieringsinstrument for tap og skade. WIM og Standing Committee on Finance (SCF) bør derfor på SB48 starte arbeidet med å utvikle alternativer for dette som kan vedtas på COP25. Arbeidet bør også inkludere:⁶

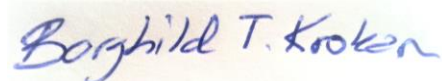
- En mer spesifikk arbeidsdefinisjon for finansiering av tap og skade. Veiledende spørsmål eller kriterier bør identifiseres, for eksempel:
 - Er det sikkert at tapene og skadene er forårsaket og/eller forverret av klimaendringer?
 - Medfører innvirkningen forårsaket av klimaendringer økonomiske tap, som tap av livsgrunnlag?
 - Medfører innvirkningen forårsaket av klimaendringer krav om vesentlig endring i livsgrunnlag og livsstil, utover justeringer som kan betraktes som klimatilpasning, og som derfor krever en annen reaksjon?
- Ytterligere beregninger av kostnader forbundet med tap og skade, og finansieringen utviklingsland trenger for å håndtere dem, med sikte på å bli enige om et finansieringsmål for tap og skade innen 2022 som deretter øker hvert år. Dette bør skilles fra finansiering for tilpasning, og fra katastroferesponsbehov som anses som "normale" og ikke forverres av klimaforandringer.
- Identifisering av innovative finansieringskilder, for eksempel klimaskadeskatt på produksjon av fossile brennstoff, skatt på finanstransaksjoner, og CO₂-avgifter generelt og på internasjonal luft- og sjøfart.
- Innlemming av den institusjonelle strukturen eller mekanismen for finansiering av tap og skade i de overordnede rammebetingelsene for UNFCCCs finansieringsmekanisme.
- Identifisering av et overordnet sett med prinsipper for all finansiering av tap og skade, som inkluderer forutsigbarhet, addisjonalitet, forurensere betaler-prinsippet, forholdsregler, landrettigheter, lokalt eierskap, rettferdig og direkte tilgang, hensiktsmessighet og behovet for et sterkt fokus på likestilling og menneskerettigheter.
- Inkludering av finansiering av tap og skade i forhandlingene om rapporteringsmetoder under SBSTA.

Suva Expert Dialogue on Loss and Damage på SB48 gir en mulighet til å utvikle denne dagsordenen. Dialogen bør være inkluderende og interaktiv, involvere ulike interessenter og bygge på god deltakende praksis (for eksempel fra de tekniske ekspertmøtene om tiltak før 2020).

Avslutning

Forum for utvikling og miljø takker for muligheten til å gi innspill, og ønsker den norske delegasjonen lykke til med å ta på seg en svært viktig rolle som foregangsland i Talanoa-dialogen og forhandlingene i 2018. I dette arbeidet ser vi frem til å være en kritisk støttespiller og pådrivende alliert, og å fortsette den gode dialogen vi har hatt over lang tid.

Vennlig hilsen

Borghild Tønnessen-Krokan
Daglig leder for Forum for utvikling og miljø

⁶ For mer detaljer, se Climate Action Networks innspill: "Submission on the Scope of the Technical Paper Exploring Sources of Support for Loss and Damage and Modalities for Accessing Support", http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/can_loss_and_damage_submission_022018.pdf